

Kursplan

för kurs på grundnivå

Svenska med didaktisk inriktning I

Swedish with an Educational Perspective I

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod:	NSL102
Gäller från:	HT 2008
Fastställt:	2008-07-02
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Ämne	Svenska

Beslut

Kursplanen har tagits fram och genomförs i samverkan mellan Institutionen för nordiska språk, Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria och Institutionen för utbildningsvetenskap med inriktning mot språk och språkutveckling vid Stockholms universitet.

Kursplanen är fastställd av styrelsen vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet, 2008-07-02.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Särskild behörighet för lärarprogrammet vid Stockholms universitet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
SPRÅ	Språk och språkutveckling hos barn och ungdom	15
FLER	Flerspråkighet och språkkontakt	7.5
LIGR	Litteraturvetenskapens grunder	7.5

Kursens innehåll

Kursen består av två samverkande delar: en ämne-teoretisk och en verksamhetsförlagd del (VFU).

Kursen består av följande delkurser:

Delkurs 1: Språk och språkutveckling hos barn och ungdom, 15 högskolepoäng, varav 3 högskolepoäng VFU

Part 1: Language and Language Development – Children and Adolescents, 15 ECTS

(Institutionen för nordiska språk)

Delkurs 2: Flerspråkighet och språkkontakt, 7,5 högskolepoäng, varav 3 högskolepoäng VFU

Part 2: Multilingualism and Language Contact, 7,5 ECTS

(Institutionen för nordiska språk)

Delkurs 3: Litteraturvetenskapens grunder, 7,5 högskolepoäng

Part 3: Basics of Literary Studies, 7,5 ECTS

(Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria)

Innehållet i den verksamhetsförlagda utbildningen planeras och följs upp av kurslärare, verksamhetsföreträdare och student och anpassas till det arbete som pågår i verksamheten.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs förväntas studenten ha förmåga att

- välja redskap för att arbeta med språk och litteratur på ett för ungdomar utvecklande sätt
- beskriva och analysera barns och ungas språkutveckling och språkanvändning
- urskilja och beskriva samband mellan svenskämnets kursplaner och språksituationen i den svenska skolan, det flerspråkiga svenska samhället och Norden
- tillämpa språk- och litteraturvetenskapliga grundläggande begrepp och teorier i arbete med svenskämnets kursplaner
- i studier och undervisning beakta genus - och etnicitetsperspektiv
- söka information

Undervisning

Beslut om undervisningens närmare uppläggning för de olika delkurserna och om den undervisning som ska vara obligatorisk fattas av institutionsstyrelsen på respektive institution.

Kunskapskontroll och examination

a. Beslut om kunskapskontrollens närmare utformning fattas av institutionsstyrelsen.

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyg E på samtliga delkurser samt fullgjord och godkänd verksamhetsförlagd utbildning/VFU.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget F eller Fx på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Student som underkänts i ordinarie VFU har rätt att genomgå ytterligare en vfu-period, dock inte fler än två vfu-perioder sammanlagt.

Studerande som fått betyget F eller Fx på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten, för de flesta delkurser, rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionernas studievägledare.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ges endast inom lärarprogrammet vid Stockholms universitet.

Kurslitteratur

Med reservarion för ev. ändringar p.g.a. utgången litteratur e.d.

Obligatorisk litteratur för samtliga delkurser:

Grundskola. Kursplaner och betygskriterier. 2000. www.skolverket.se

Gymnasial utbildning. Kursplaner och betygskriterier. 2000. www.skolverket.se

Svenska skrivregler utgivna av Svenska språknämnden. 2000 (2 uppl.). Skrifter utgivna av Svenska språknämnden. Stockholm: Liber.

Svenska Akademiens ordlista över svenska språket. 2006 (13 uppl.).

Svensk ordbok. 1986. Utarbetad vid Språkdata, Göteborgs universitet (eller en motsvarande ordbok).

Delkurs 1: Språk och språkutveckling hos barn och ungdom, 15 högskolepoäng

Brodow, Bengt, Nilsson, Nils-Erik & Ullström, Sten-Olof. 2000. Retoriken kring grammatiken. Lund: Studentlitteratur. (Kap. 2 □4, 6. 88 s.)

Bruce, Barbro. 2003. □Bokstavsbarne□ och bokstäverna. I: L. Bjar & C. Liberg (red.), Barn utvecklar sitt språk. Lund: Studentlitteratur. (S. 253 □275.)

Ekerot, Lars-Johan. 1995. Ordföljd Tempus Bestämmdhet. Föreläsningar om svenska som andraspråk. Malmö: Gleerups. (Kap. 1 □4, 6 □7. 108 s.)

Feilberg, Julie. 1997. Dialogsamspill i et utviklingsperspektiv. I: R. Söderbergh (red.), Från joller till läsning och skrivning. Kristianstad: CWK Gleerups Utbildningscentrum AB. (S. 110 □129.)

Garme, Birgitta. 1991. Berätta en fabel! En studie i skolbarns återberättande. FUMS-rapport nr 156. Institutionen för nordiska språk, avdelningen för forskning och utbildning i modern svenska, Uppsala universitet. (38 s.)

Gunnarsson, Britt-Louise. 1989a. Den varierande läsprocessen. I: L. Melin & S. Lange (red.), Läsning. Lund: Studentlitteratur. (S. 7 □22.)

Gunnarsson, Britt-Louise. 1989b. Textläsning och textförståelse. I: L. Melin & S. Lange (red.), Läsning. Lund: Studentlitteratur. (S. 110 □125.)

Hene, Birgitta. 1997. Utlandsadopterade barns ordförståelse. I: R. Söderbergh (red.), Från joller till läsning och skrivning. Kristianstad: CWK Gleerups Utbildningscentrum AB. (S. 162 □174.)

Holm, Lars & Larsson, Kent. 1998. Svenska meningar. Studentlitteratur AB. (154 s.)

Hultman, Tor G. 1989. Skrivutveckling i ett pragmatiskt perspektiv. I: C. Sandqvist & U. Telemann (red.), Språkutveckling under skoltiden. Lund: Studentlitteratur. (S. 117 □143.)

Håkansson, Gisela. 1997. Barnets väg till svensk syntax. I: R. Söderbergh (red.), Från joller till läsning och skrivning. Kristianstad: CWK Gleerups Utbildningscentrum AB. (S. 47 □60.)

Håkansson, Gisela. 1998. Språkinläring hos barn. Lund: Studentlitteratur. (132 s.)

Josephson, Olle. Orden. 1989. I: L. Melin & S. Lange (red.), Läsning. Lund: Studentlitteratur. (S. 82 □97.)

Josephson, Olle, Melin, Lars & Oliv, Tomas. 1990. Elevtext. Lund: Studentlitteratur. (185 s.)

Junefelt, Karin. 1997a. Barnanpassad kommunikation. I: R. Söderbergh (red.), Från joller till läsning och

skrivning. Kristianstad: CWK Gleerups Utbildningscentrum AB. (S. 100-110.)

Junefelt, Karin. 1997b. Blindhet, kommunikation och kommunikationsutveckling. I: R. Söderbergh (red.), Från joller till läsning och skrivning. Kristianstad: CWK Gleerups Utbildningscentrum AB. (S. 212-224.)

Lange, Sven. 1989. Att lyssna och förstå. I: L. Melin & S. Lange (red.), Läsning. Lund: Studentlitteratur. (S. 22-51.)

Lange, Sven & Melin, Lars. 1990. Lässvaga barns högläsning. I: C. Elbro m.fl. (red.), Laesning og skrivning i sprogvidenskabeligt perspektiv. Fredrikshavn: Dafolo Forlag (S. 188-212.) Stencil.

Larsson, Kent. 1989. Språket, vetandet och inläringen. I: C. Sandqvist & U. Teleman (red.), Språkutveckling under skoltiden. Lund: Studentlitteratur. (S. 53-79.)

Linell, Per. 1982, 1978. Människans språk. Lund: Liber Läromedel. (S. 13-128, 222-226.)

Lundberg, Ingvar. 1989. Språkutveckling och läsinläring. I: C. Sandqvist & U. Teleman (red.), Språkutveckling under skoltiden. Lund: Studentlitteratur. (S. 185-197.)

Melin, Lars. 1989a. Talspråk och skriftspråk. I: L. Melin & S. Lange. (red.), Läsning. Lund: Studentlitteratur. (S. 51-62.)

Melin, Lars. 1989b. Bokstäver. I: L. Melin & S. Lange. (red.), Läsning. Lund: Studentlitteratur. (S. 62-82.)

Melin, Lars. 1989c. Läsutveckling. I: L. Melin & S. Lange. (red.), Läsning. Lund: Studentlitteratur. (S. 125-140.)

Melin, Lars. 1989d. Läs- och skrivsvårigheter. I: L. Melin & S. Lange (red.), Läsning. Lund: Studentlitteratur. (S. 140-164.)

Melin, Lars & Delberger, Maud. 1996. Lisa lär läsa. Läsinläring och lässtrategier. Lund: Studentlitteratur. (84 s.)

Naucér, K. 1989. Hur utvecklas stavningsförmågan under skoltiden? I: C. Sandqvist & U. Teleman (red.), Språkutveckling under skoltiden. Lund: Studentlitteratur. (S. 197-217.)

Naucér, Kerstin & Magnusson, Eva. 1997. Språkliga förutsättningar för läs- och skrivutvecklingen. I: R. Söderbergh (red.), Från joller till läsning och skrivning. Kristianstad: CWK Gleerups Utbildningscentrum AB. (S. 250-263.)

Naucér, Kerstin & Magnusson, Eva. 2003. Språkstörningar i tal och skrift. I: L. Bjar & C. Liberg (red.), Barn utvecklar sitt språk. Lund: Studentlitteratur. (S. 275-292.)

Nettelbladt, Ulla & Reuterskiöld Wagner, Christina. (2003). När samspelet inte fungerar - pragmatisk språkstörning. I: L. Bjar & C. Liberg (red.), Barn utvecklar sitt språk. Lund: Studentlitteratur. (S. 173-195.)

Nyström, Catharina. 1999. Det brokiga skolskrivandet. I: Svenskans beskrivning 23. Lund. (S. 303-312.) (Stencil.)

Ohlsson, Maria. 1997. Gymnasister analyserar en enkät. Om en ny typ av uppgift i det nationella provet i svenska. I: Svenskans beskrivning 22. Lund: Lund University Press. (S. 140-155.) (Stencil.)

Pettersson, Åke. 1989. Utvecklingslinjer och utvecklingskrafter i elevernas uppsatser. I: C. Sandqvist & U. Teleman (red.), Språkutveckling under skoltiden. Lund: Studentlitteratur. (S. 159-185.)

Söderbergh, Ragnhild. 1997. Tal och skrift i samspel i den tidiga språkutvecklingen. I: R. Söderbergh (red.), Från joller till läsning och skrivning. Kristianstad: CWK Gleerups Utbildningscentrum AB. (S. 264-278.)

Teleman, U. 1977. Rätt och rätt i språket. Språkvård 1977:3. (Stencil.) 10 s.

Tuomela, Veli. 1995. Att läsa på ett andraspråk. I: L. Melin (red.), Läsning och läsproblem. Häftet för didaktiska studier 54. Stockholm: Lärarhögskolan i Stockholm. Didaktikcentrum. (S. 38-49.)

Viberg, Åke. 1996. Svenska som andraspråk i skolan. I: K. Hyltenstam (red.), Tvåspråkighet med förhinder?

Invandrar- och minoritetsundervisning i Sverige. Lund: Studentlitteratur. (S. 110-148.)
URL-adress: <http://www.nordiska.uu.se/natprov/> om nationella prov i svenska.

Delkurs 2: Flerspråkighet och språkkontakt, 7,5 högskolepoäng

Andersson, Lars-Gunnar. 1989. Attityder till språk. I: C. Sandqvist & U. Teleman (red), Språkutveckling under skoltiden. Lund: Studentlitteratur. (S. 15-38.)

Andersson, Lars-Gunnar. 2001. Språktypologi och språksläktskap. Stockholm: Liber. (91 s.)

Bergman, Brita & Nilsson, Anna-Lena. 1999. Teckenspråket. I: K. Hyltenstam (red.), Sveriges sju inhemska språk - ett minoritetsspråksperspektiv. Lund: Studentlitteratur. (S. 329-351.)

Edlund, Lars-Erik. och Hene, Birgitta. 1996. Lånord i svenskan. Om språkförändringar i tid och rum. Stockholm: Norstedts. (Kap. 1-7. 124 s.)

Einarsson, Jan. 2004. Språksociologi. Lund: Studentlitteratur. (Kap 1-9, 13. 263 s.)

Hansen Jesper. 2002. Sproglig bevidsthed hos tosprogede unge. I: J. N. Jørgensen (red), De unges sprog. Nørhaven A/S, Viborg: Akademisk forlag. (S. 233-267.) (Stencil)

Helgander, John. 1994. Dalmålen i upplösning - bakgrund och förklaringsmodeller. I: U.-B. Kotsinas & J. Helgander (red.), Dialektkontakt, språkkontakt och språkförändring i Norden. MINS 40. Stockholm: Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet (S. 63-80.) (Stencil)

Hellberg, Staffan. 1994. Artikeln Nordiska språk i Nationalencyklopedin, band 14, (S. 227-228.)

Hene, Birgitta. 1997. Ett språks värde. I: A.-B. Andersson m.fl. (red.), Svenska som andraspråk och andra språk. Festskrift till Gunnar Tingbjörn. Göteborg: Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet. (S.134-150.) (Stencil)

Hyltenstam, Kenneth. 1999a. Begreppen språk och dialekt - om meänkielis utveckling till eget språk. 98-137. I: K. Hyltenstam (red.), Sveriges sju inhemska språk - ett minoritetsspråksperspektiv. Lund: Studentlitteratur. (S. 98-137.)

Hyltenstam, Kenneth. 1999b. Svenskan i minoritetsspråksperspektiv. I: K. Hyltenstam (red.), Sveriges sju inhemska språk - ett minoritetsspråksperspektiv. Lund: Studentlitteratur. (S. 205-240.)

Hyltenstam, Kenneth, Stroud, Christopher & Svonni, Mikael. Språkbyte, språkbevarande, revitalisering. Samiskans ställning i svenska Sápmi. I: K. Hyltenstam (red.), Sveriges sju inhemska språk - ett minoritetsspråksperspektiv. Lund: Studentlitteratur. (S. 41-97.)

Jørgensen, Jens Normann. 2002. Studier i flersproget hos unge. I: J. N. Jørgensen (red), De unges sprog. Nørhaven A/S, Viborg: Akademisk forlag. (S. 9-35.) (Stencil)

Kotsinas, Ulla-Britt. 1988. Rinkebysvenska - en dialekt? I: Svenskans beskrivning 16. Linköping: Universitetet i Linköping. (S. 264-278.) (Stencil)

Kotsinas, Ulla-Britt. 1989. Stockholmsspråk genom 100 år. Tijdschrift voor Skandinavistiek, 1-2/10. (S. 14-37.) (Stencil)

Kotsinas, Ulla-Britt. 1994. Ungdomsspråk. Uppsala: Hallgren & Fallgren. (172 s.)

Lund, Jørn. 2001. Omformningen af det danske sprogsamfund. I: Sproglig status. Syv kapitler om det danske sprog. Hans Reitzels Forlag. (S. 61-75.) (Stencil)

Mål i mun. Förslag till handlingsprogram för svenska språket. Betänkande av kommittén för svenska språket. Statens offentliga utredningar. 2002:27. (Kap. 2 och 4. S. 45-66, 99-124.) (<http://regeringen.se/sb/d/108/a/1443>)

Norrby, Catrin. 1997. Hur länge är man ungdom - språkligt sett? I: U-B Kotsinas m.fl. (red), Ungdomsspråk i Norden. Föredrag från ett forskarsymposium (MINS 43). Stockholm: Stockholms

universitet, Institutionen för nordiska språk. (S. 213-222.) (Stencil)

Nyström, Staffan. 1996. Introduktion till dialektologin. Stockholm: Stockholms universitet, Institutionen för nordiska språk. (33 s.) (Stencil)

Omdal, Helge. 1996. Språknormering og språklig klima i Skandinavien. I: Samspel och variation. Uppsala: Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet. (16 s.)

Teleman, Ulf. 2003. Tradis och funkis. Svensk språkvård efter 1800. Stockholm: Norstedts. (S. 94-138.)

Thelander, Mats. 1996. Från dialekt till sociolekt. I: L. Moberg & M. Westman (red.), Svenskan i tusen år. Stockholm: Norstedts. (S. 163-181.)

Torp, Arne. 1993. Den norske språksituasjonen. Norskklæaren 1/1993 (S. 41-45). (Stencil)

Delkurs 3: Litteraturvetenskapens grunder, 7,5 högskolepoäng

Bergsten, Staffan & Elleström, Lars. 2004. Litteraturhistoriens grundbegrepp. Lund: Studentlitteratur. (Kap. 1-7. S. 9-106.)

Brandell, Gunnar. 1971 o. senare. Drama i tre avsnitt. Stockholm: Wahlström & Widstrand / ePan. (Sceniska och dramatiska element. S. 75-149.)

Elleström, Lars. 1999. Lyrikanalys. En introduktion. Lund: Studentlitteratur. (Ca 150 s läses enligt lärarens anvisning.)

Heith, Anne. 2006. Texter □ medier □ kontexter. Introduktion till textanalys i svenskundervisningen på grundskolan och i gymnasiet, Lund: Studentlitteratur. (Kap. 5-6. S. 147-186.)

Holmberg, Claes-Göran & Ohlsson, Anders. 1999. Epikanalys. En introduktion. Lund: Studentlitteratur. (S. 24-117.)

Landgren, Bengt. 2002. Vad är en litterär text? I: S. Bergsten (red.), Litteraturvetenskap □ en inledning. Lund: Studentlitteratur. (S. 19-32.)

Palm, Anders. 2002. Att tolka texten. I: S. Bergsten (red.), Litteraturvetenskap □ en inledning. Lund: Studentlitteratur. (S. 189-203.)

Sjöberg, Birthe. 2005. Dramatikanalys. En introduktion, Lund: Studentlitteratur. (S. 15-82.)

Williams, Anna. 1997. Den kluvna litteraturhistorien. I: A. Williams (red.), Stjärnor utan stjärnbilder. Kvinnor och kanon i litteraturhistoriska översiktsverk under 1900-talet. Gidlunds. (S. 183-198.) (Stencil)

Wolf, Lars. 2002. Läsaren som textskapare. Lund: Studentlitteratur. (S. 13-28, 131-164.)

Åström, Kenneth. (red). 2008. Termlexikon i litteraturvetenskap. Lund: Studentlitteratur.

Skönlitteratur:

Enligt lärarens anvisning läses romaner, ett urval kortprosa, dramer och ett urval lyrik (totalt ca 1 000 sidor) i anslutning till analysövningar.